

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Α΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Κύρωση Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου “Αναστολή των πλειστηριασμών από πιστωτικά ιδρύματα και άλλους πιστωτές”»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Με το πρώτο άρθρο του υπό εξέταση Νοσχ κυρώνεται η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 4.1.2011 υπό τον τίτλο «Αναστολή των πλειστηριασμών από πιστωτικά ιδρύματα και άλλους πιστωτές» (ΦΕΚ Α΄ 1), και με το δεύτερο άρθρο ορίζεται η έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση Νοσχ.

II. Γενικώς περί των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου

Το Σύνταγμα, αναγνωρίζοντας το δικαίωμα της ανάγκης, ορίζει στο άρθρο 44 παρ. 1 ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδει, μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου σε περιπτώσεις εξαιρετικής επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης. Οι Πράξεις αυτές θεσπίζουν κανόνες δικαίου τυπικής ισχύος ίσης με του νόμου και, συνεπώς, με αυτές δύνανται να τροποποιούνται ή να καταργούνται υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις (ΣτΕ [Ολ] 1250/2003, ΣτΕ [Ολ] 3612/2002, ΣτΕ [Ολ] 3636/1989, βλ. και Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, δέκατη τρίτη έκδοση, 2010, σελ. 48 επ.).

III. Προϋποθέσεις έκδοσης Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου

Η εκτίμηση των προϋποθέσεων κύρωσης εκδοθείσας Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου ανήκει στην αρμοδιότητα της Βουλής. Με την κύρωσή της, η Πράξη ισχύει και εφεξής. Κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 44 παρ. 1 του Συντάγματος δεν υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο, διότι συνδέεται με την εκτί-

μηση της ανάγκης λήψης αυτού του μέτρου, η οποία ανάγεται στη σφαίρα της πολιτικής ευθύνης των πολιτειακών οργάνων που, κατά το Σύνταγμα, ασκούν τη νομοθετική εξουσία (ΣτΕ [ΟΛ] 1250/2003, ΣτΕ [ΟΛ] 3612/2002, ΣτΕ [ΟΛ] 3636/1989, ΣτΕ 2289/1987). Ο δικαστής είναι αρμόδιος να ελέγξει, αφενός μεν την τήρηση των διαδικαστικών προϋποθέσεων έκδοσης των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου (ΣτΕ [ΟΛ] 1250/2003), την έγκαιρη, δηλαδή, κατά το Σύνταγμα, υποβολή τους προς κύρωση ενώπιον της Ολομέλειας της Βουλής (άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος σε συνδυασμό με το άρθρο 72 παρ. 1 του Συντάγματος), αφετέρου δε το περιεχόμενό τους από την άποψη της συνταγματικότητας. Ο έλεγχος αυτός λαμβάνει ιδίως χώρα επ' ευκαιρία της προσβολής με αίτηση ακυρώσεως διοικητικών (ατομικών ή κανονιστικών) πράξεων που έχουν εκδοθεί βάσει Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, όπ. π., σελ. 103-104).

IV. Προθεσμίες

Κατά το Σύνταγμα, οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου υποβάλλονται στη Βουλή για κύρωση μέσα σε σαράντα ημέρες από την έκδοσή τους ή μέσα σε σαράντα ημέρες από τη σύγκληση της Βουλής σε σύνοδο. Πρέπει δε να κυρωθούν από τη Βουλή μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή τους. Σε αντίθετη περίπτωση, οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου αποβάλλουν την ισχύ τους εφεξής και, συνεπώς, ισχύουν για το χρονικό διάστημα από τη δημοσίευσή τους μέχρι την εκπνοή της προθεσμίας για την κύρωσή τους ή την απόφαση της Βουλής να μην τις κυρώσει (βλ. ΣτΕ 3636/1989). Επομένως, εάν οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου εγκριθούν από την Ολομέλεια εμπροθέσμως, δεν θα χάσουν την τυπική ισχύ του νόμου. Εάν δεν υποβληθούν στη Βουλή ή δεν εγκριθούν από αυτήν εμπροθέσμως, αποτελούν Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου των οποίων η ισχύς έχει λήξει. Πάντως, η αναδρομική κατάργηση ή τροποποίησή τους είναι δυνατή μόνο με νομοθετική πράξη ή κατά νομοθετική εξουσιοδότηση (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, όπ. π., σελ. 60).

V. Ειδικώς επί της προς κύρωση Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

Με το προς ψήφιση Νοσχ κυρώνεται η από 4.1.2011 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου με την οποία ανεστάλη, αναδρομικώς, από 1.1.2011 έως και 30.6.2011, η διενέργεια πλειστηριασμών που επισπεύδονται για την ικανοποίηση απαιτήσεων έως του ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, από πιστωτικά ιδρύματα, εταιρείες παροχής πιστώσεων και εκδοχείς απαιτήσεων κατά τα ως άνω. Το Υπουργικό Συμβούλιο επικαλείται, στο προοίμιο της υπό κύρωση Πράξης, έκτακτη περίπτωση εξαιρετικώς επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης «να προστατευθούν αμέσως (...) οι πολίτες που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες για την έγκαιρη εξόφληση των χρεών τους (...), και

να δοθεί η δυνατότητα σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις που έχουν περιέλθει σε αδυναμία πληρωμής να ανακάμψουν, να αναδιοργανώσουν (...) την κάλυψη των αναγκών τους και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, και να επιδιώξουν την καλύτερη δυνατή διευθέτηση και εξυπηρέτηση των οφειλών τους», δεδομένου ότι οι πολίτες αυτοί «(...) εν όψει της οικονομικής κρίσης, (...) δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τις δανειακές τους υποχρεώσεις προς τα πιστωτικά ιδρύματα, (...) στην εξαιρετικά δύσκολη οικονομική συγκυρία (...)».

Όσον αφορά το έγκαιρο της υποβολής της προς κύρωση, σημειώνεται ότι η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου εκδόθηκε την 4.1.2011 και υποβλήθηκε στη Βουλή εγκαίρως, την 10.2.2011, ήτοι πριν από τη συμπλήρωση της τασσόμενης από το άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος τεσσαρακονθήμερης προθεσμίας από την έκδοσή της (που είναι η 4.1.2011), και πρέπει να κυρωθεί από τη Βουλή μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή της.

Επισημαίνεται ότι η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, μετά την εμπρόθεσμη κύρωσή της, θα ισχύει και εφεξής ως νόμος, ενώ η ουσιαστική ισχύς της θα ανατρέχει στον χρόνο που ορίζει το άρθρο 2 της υπό κύρωση Πράξης (δηλαδή, την 1.1.2011).

Αθήνα, 28.3.2011

Η εισηγήτρια
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Ειδική Επιστημονική Συνεργάτις

Ο Προϊστάμενος του Β΄
Τμήματος Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέφανος Κουτσουμπίνας
Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Θράκης

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών